

**אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה
התכנית ללימודי מגדר**

התנועה הפמיניסטית במערב תשפ"ב
קורס לתואר ראשון (סמסטר א' 165.1.0153)

דר' שרי אהרוני

שעות הקורס: יום ב' 10:00-12:00

כתה: בניין 72, חדר 489

שעת קבלה: יום ג' 9:00-10:00 **חדר:** 218 בניין 74

אימייל: saraia@bgu.ac.il

תיאור כללי

בקורס זה נערוך היכרות עם אירועים, תהליכים ודמויות מפתח בהיסטוריה של נשים ושל מחאות נשים במערב מהמאה ה-18 ועד ראשית המאה ה-21. נלמד לזהות מהי תנועת נשים וכיצד התמודדו תנועות נשים מערביות עם מוסדות גבריים: המדינה, החוק, מערכת המלחמה ושוק העבודה. נעקוב אחר התפתחות הדרישות לשוויון, אוטונומיה וייצוג וכיצד תרמה התנועה הפמיניסטית לרפורמות חברתיות ומוסדיות במדינות מערביות ובכלל.

חובות הקורס:

- 1) נוכחות והשתתפות פעילה בשיעורים, בהתאם למגבלות המותרות בעת מגפת הקורונה. כדי לעמוד בדרישות הנוכחות מותר להפסיד 2 שיעורים במהלך הסמסטר. יש לענות על שאלות קריאה, במידה ויש. **לפי כל שיעור יש לצפות בהקלטה קצרה שמופיעה באתר הקורס.** (15% מהציון).
- 2) הגשת חיבור ביוגרפי קצר (2-3 עמודים) אודות אשה אחת ששמה מופיע ברשימת השמות באתר הקורס בהתאם להנחיות המטלה והצגתו בכיתה (20% מהציון הסופי).
- 3) הגשת מטלה מסכמת בסוף הסמסטר (70% מהציון הסופי).

תכני הקורס

1. נשים, שאלת הנשים והמהפכה הצרפתית
2. נשים באנגליה של המאה ה-19 והתשתית למאבקי נשים
3. המאבק על זכות הצבעה בבריטניה
4. ארה"ב: התנועה לזכויות האישה
5. אנרכיזם ופמיניזם במזרח אירופה

6. בין שני "גלים" ושאלת המלחמה

7. ה"גל" השני של הפמיניזם

8. ה"גל השלישי" והופעתו של ה"פוסט פמיניזם"

9. פמיניזם גלובלי וטרנס-לאומי

מקורות ראשוניים בתרגום לעברית

- אולאמפ דה גוז', "הצהרת זכויות האישה והאזרחית". (1791) מתוך: דלית באום ואחרות (עורכות), *ללמוד פמיניזם: מקראה*, הוצ' הקיבוץ המאוחד: ת"א, 2006 עמ' 11-19.
- אליזבת קידי סטנטון, "הצהרת עמדות – סנקה פולס". (1848). מתוך: דלית באום ואחרות (עורכות), *ללמוד פמיניזם: מקראה*, עמ' 31-39.
- סוג'ורנר טרות', "האם אני לא אישה?". (1851). מתוך: דלית באום ואחרות (עורכות), *ללמוד פמיניזם: מקראה*, עמ' 39-41.
- אמה גולדמן. (1911). "על זכות ההצבעה לנשים", 1911. מתוך: אמה גולדמן: חמישה מאמרים פמיניסטיים, הוצאת פרדס: חיפה, 2005 עמ' 61-75.
- וולף, וירגינייה. 1938. *שלוש גינאות*, ירושלים: שוקן.
- סימון דה בובואר, הקדמה מתוך "המין השני: העובדות והמיתוסים" (החלק הראשון) (1949). מתוך: דרכים לחשיבה פמיניסטית: מקראה. הוצאת האוניברסיטה הפתוחה, רעננה, עמ' 9-24.
- "מניפסט רדסטוקינגס". (1969). מתוך: דלית באום ואחרות (עורכות), *ללמוד פמיניזם: מקראה*, עמ' 62-66.
- "הצהרת קולקטיב נהר קומבה-הצהרה של פמיניזם שחור". (1977). מתוך: דלית באום ואחרות (עורכות), *ללמוד פמיניזם: מקראה*, 2006 עמ' 154-164.
- ננסי פרייזר. 2009 [2017]. "קפיטליזם, פמיניזם ועורמת ההיסטוריה" מתוך: *קפיטליזם ומגדר: סוגיות פמיניסטיות בתרבות השוק*, עורכות: רונה ברייר-גארב, דנה אולמרט, ארנה קזין ויופי תירוש. הוצאת מכון ון-ליר: ירושלים. עמ' 393-412.

מקורות אחרים בעברית:

- ברקוביץ, ניצה. (2007). "פמיניזם". מתוך: *אי/שוויין*, בעריכת אורי רם וניצה ברקוביץ. הוצאת אוניברסיטת בן גוריון. עמ' 324-331.
- לאסר, קרול. (2009). "ניצחונה של הסנטימנטליות: נשים פעילות נגד העבדות משני עברי האוקיינוס", *זמנים-רבעון להיסטוריה*, גיליון 107, 20-29.
- גלבולום, אמירה. (1999). "פמיניזם ופציפיזם בין שתי מלחמות העולם", *היסטוריה*, 103-122.

מקורות לקריאת רקע באנגלית

Karen Offen, *European Feminisms 1700-1950: A Political History*, Stanford University Press, 2000: pp. 27-30; Chapter 2, pp. 31-49; Chapter 3, pp. 50-76.

Joan W. Scott, "French Feminists and the Rights of Man: Olympe de Gouges's Declarations", *History Workshop Journal* 28, Autumn, 1989

Barbara Welter, "The Cult of True Womanhood: 1820-1860", *American Quarterly*, Vol. 18:2 (Summer, 1966), pp. 151-174

Susan Kingsley Kent, *Sex and Suffrage in Britain: 1860-1914*, Routledge, London, 1990. Ch. 7: Suffrage pp. 157-219

June Purvis, "Deeds, Not Words: The Daily Lives of Militant Suffragettes in Edwardian Britain", *Women's Studies International Forum*, Vol. 18, Issue 2, March-April 1995, pp. 91-101.

Alison M. Parker, "The Case for Reform Antecedents for the Woman's Rights Movement", in: Jean H. Baker (ed.), *Votes for Women: The Struggle for Suffrage Revisited*, Oxford University Press, Oxford & N.Y., 2002, pp. 21-39.

Bailey, Cathryn. "Making waves and drawing lines: The politics of defining the vicissitudes of feminism." *Hypatia* 12.3 (1997): 17-28.

Leslie Heywood & Jennifer Drake (eds.), *Third Wave Agenda: Being Feminist, Doing Feminism*, Minneapolis: University of Minnesota Press, 1997. Introduction.

Carby, Hazel. "White woman listen! Black feminism and the boundaries of sisterhood." *The Empire Strikes Back: Race and Racism in 70's Britain* (1982): 212-35.

Siegel, Deborah. *Sisterhood, Interrupted: From Radical Women to Grrls Gone Wild*. Springer, 2007.

Tripp, Aili Mari. (2006). "The evolution of transnational feminisms: Consensus, conflict, and new dynamics" in: Myra Marx Fereee and Aili Mari Tripp (eds.), *Global Feminism: Transnational Women's Activism Organizing, and Human Rights*. New York: NYU Press, pp. 51-75